

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

nota

TER ADVISERING

Verslag technisch overleg EC inzake
derogatieverzoek en opmerkingen IenW ten
aanzien van het concept 8^e Actieprogramma

Datum
07-09-2025

RT 0000115908

Bijlage(n)
1

Parafenroute

[Redacted signature area]

Aanleiding

Op 29 augustus jl. heeft naar aanleiding van uw derogatieverzoek een ambtelijk gesprek plaatsgevonden met DGENV van de Europese Commissie (hierna: EC). In deze nota volgt een korte weergave van dit gesprek (zie in de bijlage een uitgebreid verslag).

[Redacted text block]

Advies

U wordt geadviseerd om:

- kennis te nemen van het verslag van het ambtelijk gesprek met de EC.
- [Redacted text]
- het concept 8^e AP juridisch en inhoudelijk te (laten) toetsen in hoeverre sprake is van een verslechteringsverbod, ten behoeve van de voorbereiding van de gesprekken met de EC en IenW.
- door WEnR, conform de eerdere doorrekening van het 8^e AP, een aanvullende doorrekening te laten uitvoeren naar de effecten van de voorgenomen aanpassing van de stikstofgebruiksnormen in het concept 8^e AP. De resultaten van deze doorrekening kunnen dan meegewogen worden bij het opstellen van het definitieve 8^e AP, samen met de resultaten van de internetconsultaties en het advies van de Commissie MER.

Kernpunten

- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- Op dat punt heeft ambtelijk IenW aangegeven dat:
  - de voorgenomen aanpassing van de stikstofgebruiksnormen leidt tot 'normopvulling' richting de 50 mg/l nitraat in het grondwater en dat hiermee de uit- en afspoeling van nutriënten toeneemt. IenW geeft aan dat dit in strijd is met het verslechteringsverbod van de KRW en met het tegengaan van eutrofiëring vanuit de Nitraatrichtlijn.
  - uit de KRW en de Grondwaterrichtlijn volgt dat op lidstaten een verplichting rust om bij een stijgende trend vanaf 37,5 mg/l nitraat de trend te keren. De inschatting van IenW is dat met de voorgenomen invulling van de stikstofgebruiksnormen Nederland voor nutriënten niet aan deze verplichting kan voldoen.
  - voor de keuze van maatregelen geeft IenW aan dat op basis van het voorzorgsbeginsel in 8^e AP moet worden uitgegaan van negatievere (weers)scenario's. Daarnaast vindt IenW de aanname dat 'overbemesting' niet plaatsvindt hypothetisch, terwijl dit een groot effect heeft in de te maken beleidskeuzes en dus meegenomen moet worden.
- Ook in de internetconsultatie zijn dergelijke kritische reacties ontvangen, onder meer vanuit de Unie van Waterschappen.

-
-
- Deze kritische reacties worden momenteel nader geanalyseerd waaronder de juridische aspecten ervan. Hierbij wordt onder andere nagegaan in hoeverre er juridisch en inhoudelijk met het huidige voorgestelde 8^e AP sprake is van een (verwachte) verslechtering van de oppervlaktewaterkwaliteit. Hiervoor is tijd nodig.
  - Daarnaast is het goed om het effect op de waterkwaliteit van het nu voorliggende 8^e AP te laten doorrekenen door WEnR, zodat op basis van de een passende doorrekening bij de voorgenomen invulling van de stikstofgebruiksnormen een oordeel kan worden gegeven over de effectiviteit van het beoogde 8^e AP.
  - Over de uitkomsten van de doorrekening wordt u te zijner tijd geïnformeerd, evenals over de dan te nemen vervolgstappen in de verdere invulling van het 8^e AP.

Gesprek met de EC op 29 augustus 2025 met het oog op de aanvraag van een nieuwe derogatie (zie uitgebreid verslag in de bijlage):

-
-
-
-

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Agenda:

[Redacted]

COMMENTAAR

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

Verslag

[Redacted]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

-

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

Notes

1-1

Vanmorgen besproken, kan uit de tas. Dank
22-9-25